

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:1024

av **Désirée Pethrus (KD)**

HPV-vaccin för pojkar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur vaccinationsprogrammet mot HPV även kan omfatta pojkar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

HPV (humant papillomvirus) är världens vanligaste sexuellt överförbara virus och finns i 200 olika varianter. De flesta är ofarliga, men minst 13 virustyper kan orsaka cellförändringar som sedan kan leda till cancer. HPV orsakar bland annat kondylom som är en av våra mest utbredda könssjukdomar och som drabbar en av tio unga. Undersökningar har visat att över hälften av ungdomarna inte känner till att kondylom orsakas av HPV.

Idag är två olika vacciner mot HPV godkända i Sverige. I EU finns ett tredje vaccin som är godkänt i EU men som inte finns tillgängligt i Sverige. Det är ett vaccin som är en vidareutveckling av det vaccin som skyddar mot fyra HPV-typer och innehåller ytterligare fem typer. Det är märkligt att Sverige inte också prövar detta. Sverige bör undersöka möjligheterna till detta.

Idag finns beslut om ett nationellt vaccinationsprogram för HPV som gäller flickor i åldern 9–14 år mot de farligaste typerna av HPV, som tillsammans orsakar cirka 70 procent av alla fall av livmoderhalscancer. HPV-vaccin förebygger utvecklingen av livmoderhalscancer och därför erbjuds vaccinet numera till flickor i Sverige. Men HPV-vaccin skyddar också mot huvud- och halscancer, vilket innebär läpp, tunga, munbotten, tandkött, halsmandlar, näsa, bihålor, struphuvud och ingången till matstrupen. Ökningen av denna cancerform är i hög grad kopplad till HPV-viruset, vilket lett till allmän vaccinering i exempelvis Kanada och Australien.

HPV-vaccin ingår i högkostnadsskyddet för kvinnor upp till 26 års ålder. Äldre kvinnor, män och pojkar får själva bekosta sin vaccination.

Forskning visar även att HPV-viruset kan orsaka analcancer och bland män som drabbas är det framförallt män som har sex med män eller personer som lever med hiv

som är överrepresenterade. Venhälsan, mottagningen för män som har sex med män och personer som lever med hiv, uppskattar att ungefär 15 procent av deras besökare bär på så kallade cancerogena HPV-virus.

Folkhälsomyndigheten gick i början av juli i år ut och meddelade att de anser att Sverige ska införa HPV-vaccination för pojkar och att det bör ingå i det nationella vaccinationsprogrammet. Sedan 2008, när Socialstyrelsen inte ansåg det motiverat, har HPV-vaccin godkänts för skydd mot sjukdomar som även drabbar män. Bland annat ger vaccinet skydd mot förstadier till analcancer bland män som har sex med män. Men det ger även skydd mot smitta från flickor/kvinnor som är ovaccinerade. Kostnaden beräknas till cirka 18 miljoner kronor per år. Hälsoekonomiska kalkyler visar enligt myndigheten att det är en kostnadseffektiv insats.

Internationella undersökningar har tydligt påvisat att vaccin skyddar unga pojkar mot HPV. Vaccination av pojkar omfattas emellertid inte av högkostnadsskyddet för läkemedel, trots att det skulle kunna vara ett effektivt sätt att minska spridningen av HPV och även minska andra sexuellt överförbara sjukdomar.

Beräkningar visar att omkring 80 procent av alla sexuellt aktiva män och kvinnor någon gång under sitt liv kommer att få HPV. Hos de allra flesta läker infektionen ut av sig själv, men för några få blir infektionen kronisk. En kronisk infektion med HPV kan i samverkan med andra faktorer, exempelvis rökning, ge allvarliga cellförändringar på livmoderhalsen som i vissa fall kan vidareutvecklas till cancer. Varje år drabbas ungefär 450 kvinnor av livmoderhalscancer. Det är en mycket allvarlig form av cancer och ungefär en tredjedel av dem som insjuknar dör i sjukdomen. Flera tusen kvinnor opereras varje år i Sverige på grund av cellförändringar. Alla slemhinnor i underliv och svalg kan drabbas hos kvinnor, men även hos män.

Då pojkar också drabbas av HPV och för smittan vidare bör de självklart också vaccineras. Det är angeläget att utreda hur vaccinationsprogrammet mot HPV även kan omfatta pojkar. HPV-vaccinet är väl beprövat. Det har getts i över 200 miljoner doser, enligt Folkhälsomyndigheten. Och det har testats på både flickor och pojkar i andra länder. Nästa år börjar Norge att erbjuda HPV-vaccin även för pojkar. Sverige har all anledning att också införa denna ordning.

Désirée Pethrus (KD)